

Trolejbusy SOR TNS 12 pro Brno schváleny

19.02 2024 18:24, Libor Hinčica, Trolejbusy

Dopravní podnik města Brna (DPMB) se dočkal schválení prvních dvou trolejbusů SOR TNS 12 přezdívaných v dědictví po prvním obdobně zkompletovaném voze SOR TNB 12 „Mario“. Jde o vozidla, která byla do Brna dodána oficiálně coby stavebnice s tím, že finální montáž mají dokončovat pracovníci brněnského DP ve vozovně Komín.

SOR dodal vozidla v rámci vítězství ve výběrovém řízení z dubna 2022, kterého se nakonec účastnil jako jediný uchazeč. Soutěž se ovšem konala v době zostřeného konkurenčního boje na trhu s trolejbusy, takže i přes jistotu vítězství musel výrobce z Libchav přijít s cenovkou, která byla bezkonkurenční a která v zásadě odráží reálnou hodnotu trolejbusu nevybaveného bateriemi (tj. 7,4 mil. Kč bez DPH). Na rozdíl od projektu montáže tramvají EVO2 jsou trolejbusy do Brna dodávány prakticky kompletní, takže – navzdory oficiálním proklamacím – jsou pracovní činnosti, jež se odehrávají v útrobách komínské vozovny, omezeny jen na zapojení vybraných dodaných komponentů elektrické výzbroje, k nimž je však již připravena prakticky veškerá kabeláž.

Šestiměsíční lhůta, jež uplynula od doby dodání do zahájení zkušebního provozu prvního z vozidel (září 2022 až březen 2023), tak nebyla dána náročností montážních prací, ale do značné míry liknavostí SORu při poskytování součinnosti při montáži vozidel, jejich oživování a přípravě žádosti o zahájení zkušebního provozu. Výrobce ovšem nebyl do rychlejšího plnění nikterak tlačen, protože smluvní ujednání mu poskytovalo v případě prvních dvou vozidel právě oněch šest měsíců na dokončení montážních prací.

Trolejbusy obdržely ev. č. 3065 a 3066, interně pak nesly čísla 3704 a 3705. (foto: Dominik Konečný)

První dvě vozidla byla do Brna převezena dne 1. 9. 2022, přičemž označena v rámci montáže byla původně jednoduše jako BRNO 1 a BRNO 2 s tím, že druhý vůz si mohli prohlédnout návštěvníci veletrhu CZECHBUS v Praze v listopadu 2022. Trolejbusy obdržely ev. č. 3065 a 3066, interně byly vedeny po dobu zkušebního provozu pod testovacími čísly 3704 a 3705, byť se tato čísla fyzicky na vozech nikde nevyskytovala. Zkoušky bez pasažérů byly zahájeny s vozem ev. č. 3065 od 6. 3. 2023. Druhý vůz se přidal až v rámci zkušebního provozu s cestujícími, který oba trolejbusy zahájily shodně v pátek dne 23. 6. 2023. S ohledem na to, že Drážní úřad umožnil sčítání najetých kilometrů, bylo možné dobu na testování výrazně zkrátit.

Během zkoušek se musely na trolejbusech provést některé výraznější úpravy, například doplnění mřížky chlazení zadní schrány, úprava upevnění sběračové základny či kompresoru (doplnění tepelného štítu). Jinak oba trolejbusy vcelku spolehlivě křižovaly brněnské ulice a potřebný počet kilometrů najezdily ještě v loňském roce, poté se ale zadrhl proces schvalování vozidel, takže ke schválení typu mohlo dojít až v lednu 2024 s tím, že průkazy způsobilosti byly vydány až v únoru. Teprve tehdy mohl DPMB převzít vozidla do svého majetku.

Trolejbus SOR TNS 12 ev. č. 3066 v Kohoutovicích. Snímku vedle trolejbusu a nezbytných „bílých šotododávek“ dominuje panelový dům s bývalou kavárnou GRAND PRIX, jež byla vyhotovena na střeše třináctipatrového panelového domu v roce 1978 a jež měla poskytovat výhled na závody Velké ceny (tak tomu až do roku 1986, kdy se změnila trasa závodu, skutečně bylo, kavárna pak fungovala ještě do roku 1989). Autorem netradičního pojetí byl architekt Jaroslav Černý, který je společně s Františkem Kočím a Jarmírem Kurfürstem podepsán i pod celým urbanisticko-architektonickým pojetím kouhoutovického sídliště. (foto: Dominik Konečný)

Původní smluvní termín dokončení byl přitom na počátku listopadu 2023 (tj. do 240 dnů od dokončení kompletace, resp. zahájení typových zkoušek), takže zakázka spadla do tříměsíčního skluzu, za což by měl mít možnost DPMB požadovat sankci ve výši cca 1,8 mil. Kč. Dopravce se ve své tiskové zprávě nevyjádřil, zda bude smluvní pokutu vymáhat.

Dvojice trolejbusů je rozpoznatelná v ulicích i díky plyšákům postaviček Maria a Luigiho za čelním oknem, které odkazují na slavnou videohru Super Mario z roku 1985, jejímiž „hrdiny“ putujícími Houbovým královstvím bylo duo italských instalatérů. Etymologie pojmenování „Mario“ v brněnských reáliích ale nemá se známou hrou nic společného. Brněnský DP jím navázal na v roce 2017 zkompletovaný prototyp vozu SOR TNB 12 přezdívaný ACUMARIO (ten byl – na rozdíl od nynějších pseudostavebnic – koncipován jako parciální trolejbus), přičemž samotné „Mario“ vzniklo záměrným zkomolením jména jednoho z pracovníků brněnského DP (křestním jménem Marian) do podoby odkazujícímu na tramvaje Vario(LF).

Brněnský DP má možnost zakoupit v rámci opce za mimořádně příznivou cenu ještě dalších 38 vozů, musí tak však učinit do konce roku 2025. Pro letošek přitom plánuje vyčerpat opci jen na osm vozů. V případě potřeby by mělo být údajně možné vozidla vybavit i trakčními bateriemi, a vytvořit tak z nich parciální trolejbusy. Ty ale – rovněž na bázi modelu SOR TNS 12 – dodává do Brna Škoda

Electric (jako typ Škoda 32 Tr), přičemž prozatím v Brně nevznikla žádná linka, na níž by byla technologie bateriových trolejbusů pravidelně využívána. Brněnský DP má nicméně tuto možnost v kooperaci s vedením města prověřovat, a to včetně otázky možné výstavby dalších trolejbusových tratí, které by mohly akční rádius trolejbusů a jejich význam v provozu moravské metropole posílit.

Url: Trolejbusy SOR TNS 12 pro Brno schváleny